

**LÄNSRÄTTEN I
HALLANDS LÄN**

DOM
2008-07-30
Meddelad i
Halmstad

Mål nr
1289-08 E

KONKURRENSVERKET	
2008-07-31	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SÖKANDE

LBC-Ängstorp AB, 556111-4652
Box 61
312 21 Laholm

Ombud: Advokaten Rikard Mauritzon, Advokatfirman Rikard Mauritzon AB, Sundstorget 5, 252 21 Helsingborg

MOTPART

Laholms kommun
Stadshuset
312 80 Laholm

Ombud: Helena Johansson, Laholms kommun, Teknik/servicekontoret
312 80 Laholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU)

Laholms kommun (kommunen) inledde i mars 2008 en upphandling avseende tömning av slam- och fettavskiljare för tiden den 1 mars 2009 – den 28 februari 2014. Kommunen har den 18 juni 2008 beslutat tilldela SITA Sverige AB (Sita) upphandlingskontraktet.

LBC-Ängstorp AB (LBC) yrkar, såsom bolaget slutligen bestämt sin talan, att upphandlingen görs. I andra hand yrkar bolaget att en ny utvärdering görs av inkomna anbud med beaktande av de omständigheter som anförs i målet. Till stöd för sin talan anför LBC i huvudsak följande. Enligt kommunen var Sitas anbud mest ekonomiskt fördelaktigt. Av gjord sammanställning framgår av LBC avgav det klart lägsta priset. Anledningen till att LBC inte erhöll uppdraget var enkom kommunens poängsättning gällande övriga utvärderingskriterier, vilken LBC inte anser vara korrekt. Kommunen har gett LBC det sammanfattande betyget 1 vad avser bedömningskriterierna ”organisation, personal och referenser”. Vid genomgång av utvärderingen avseende organisation framgår att LBC endast har erhållit betyget 3

Dok.Id 36131

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 131 301 04 Halmstad	Södra vägen 5	035-13 29 00 E-post: lansrattenihalland@dom.se	035-21 35 62	måndag – fredag 09:00-15:00

avseende punkterna lokal organisation (A1), arbetsledning (A3), stödfunktioner (A5), utbildning (A6), personalfrågan (A7) och referenser (A8) vilket ut mynnat i betyget 1 under rubriken "Betyg hela poäng". Därutöver har LBC vad avser avsnittet Kvalitet, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet (B) endast erhållit delbetyget 2 på flera av de olika delavsnitten. Generellt får sammanställningen anses vara väl kortfattad och även direkt bristfällig med avseende på motiveringarna bakom de enskilda ställningstagandena. Det borde kunna krävas av en kommun att upprätta såväl tydligare som utförligare redogörelser avseende de skäl som ligger till grund för beslut i samband med upphandlingar. LBC anser betygsättning vara felaktig under följande punkter. *Lokal organisation - lokalisering av expedition och uppställningsplats för fordon, A1.* I denna del har LBC klart och koncist redogjort för den lokala organisationen med angivande av expeditionens belägenhet samt fordonens uppställningsplats. Med utgångspunkt i dessa uppgifter har kommunen av helt okänd anledning tilldelat LBC endast betyget 3. Detta trots att såväl placering av expedition som uppställningsplats uppfyller samtliga tänkbara krav. Betyget ska rätteligen justeras till 4. *Arbetsledning A3.* I denna del har LBC angivit två transportledare och två arbetsledare varvid kommunen utdelat betyget 3. Detta är samma betyg som samtliga övriga anbudsgivare erhållit, detta trots att övriga anbudsgivare angett en betydligt mindre omfattande arbetsledning. Som exempel kan därvid nämnas Sita som endast angett en avdelningschefstjänst på 75 procent för arbetsledningen. Det är något märkligt att så vitt skilda omfattningar på de angivna tjänsterna ändå kan leda till samma betyg för samtliga anbudsgivare. LBC har således erhållit en felaktig poängsättning även i denna del. *Stödfunktioner, utbildning och personalfrågor A5 – A7 samt Kvalitet, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet B1 – B5.* I dessa delar har LBC erhållit endast betyget 3 respektive 2 medan samtliga övriga anbudsgivare har erhållit betyget 4. Med hänvisning till frånvaron av egentliga skäl är det inte möjligt att utlösa kommunens skäl bakom denna betygsättning. Det kan dock konstateras att LBC har besvarat frågeställningarna på ett tydligt och

konkret sätt. Vid en jämförelse med hur övriga anbudsgivare har svarat är det inte möjligt att utläsa eller ens tolka sig till varför LBC har erhållit en lägre betygssättning. *Förfrågningsunderlagets innehåll avseende betygssättning.* I underlaget har angetts att kommunen kommer att bedöma kriterierna utifrån en poängskala 1-2-3-4, varvid den som uppfyller kraven bäst får högsta poäng. Omedelbart därefter följer en uppräkningslista av vilka kriterier som gäller för erhållandet av respektive poäng. Därav framgår att ett anbud ska tilldelas 1 poäng med avseende på organisationen under följande förutsättningar: "Den lokala organisationen är mindre bra. Anbudet visar inte att uppdraget kommer att bedrivas med tillräckliga resurser eller stödfunktioner. Referenserna visar att arbetet i andra entreprenader är mindre bra. Efterfrågade referenser med utlåtanden som kan påverka uppdraget negativt." Kommunen har vid utvärderingen av LBC:s organisation givit bolaget 1 poäng. Dock finns det inte något i underlaget, eller för den delen kommunens beslut, som pekar på att den lokala organisationen skulle vara mindre bra, att uppdraget inte kommer att bedrivas med tillräckliga resurser eller stödfunktioner, att referenserna visar att arbetet i andra entreprenader har varit mindre bra, eller att efterfrågade referenser har givit utlåtanden som kan påverka uppdraget negativt. Kommunens betygssättning strider därmed mot kriterierna i förfrågningsunderlaget och är därför uppenbart felaktig. Såvitt får förstås har kommunen tolkat underlaget på sätt som innebär att betygssättning ska vara relativ och att endast ett betyg av varje nivå ska delas ut. Det vill säga att en anbudsgivare ska ha betyget 4, en annan betyget 3 och de två övriga betyget 2 respektive 1. Det är dock en helt felaktig tolkning då den förutsätter att det endast finns fyra deltagare. – Kommunen ska behandla anbudsgivare på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vad avser öppenheten begränsas denna klart av frånvaron av redovisade och utförliga skäl avseende de olika ställningstaganden som gjorts. LBC anser sig ha lämnat ett anbud som kvalitativt väl uppfyller de krav som ställts och dessutom på en högre nivå än övriga anbudsgivare.

Kommunen bestrider bifall till ansökningen och säger i huvudsak följande gällande poängsättning. LBC gör en felaktig tolkning genom att enbart ta del av delar av utvärderingen. Raden "Betyg medelvärde" anger klart att delbetygen A1 – A8 respektive B1 – B5 använts och i viktningen (pris 60 %, organisation m.m. 30% och kvalitet m.m. 10 %) har medelvärdena använts. Det finns möjligen en oklarhet i förfrågningsunderlaget där det står att hela poäng ska användas, medan i medelvärdena används tre decimaler. Viktningen med hela poäng har enbart redovisats för att visa att viktningssättet inte förändrar slutresultatet om vilken anbudsgivare som ska tilldelas uppdraget. I utvärderingen hade även detta kunnat klargöras bättre så att denna feltolkning ej uppstått. - Kommunen har i sitt svar vidare redogjort för sin bedömning avseende för LBC:s anbud tilldelad poäng gällande punkterna A1, A3, A5 – A7 samt B1 – B5.

LBC har därefter sagt bland annat följande. Kommunen förefaller i efterhand ha tolkat in krav på att anbudet ska innefatta vissa ytterligare upplysningar som inte framgår av förfrågningsunderlaget, varvid bolaget inte ens tillfrågats för att därmed ha givits möjlighet att komplettera anbudet. Kommunen har också tolkat bolagets anbud på felaktiga antaganden om omständigheter som inte har stöd i anbudsunderlaget. Kommunen har viktat anbudet mot varandra i stället för mot förfrågningsunderlaget, i avsikt att därigenom skilja anbudsgivarna åt, vilket lett till att LBC:s anbud omotiverat erhållit poängavdrag. Kommunen har inte under någon av punkterna på ett påtagligt och trovärdigt sätt med stöd av sina egna uppsatta kriterier i förfrågningsunderlaget kunnat förklara och påvisa de omständigheter vilka åberopats till stöd för de poängavdrag som vid utvärderingen drabbat LBC:s anbud. Vidare har de bristfälligheter i anbudsunderlagets regler för utvärderingen av anbudet som medgivits tolkats till nackdel för LBC och vinnande anbud har på felaktiga grunder erhållit allt för högt betyg. – Till stöd för sin talan åberopar LCB inlägga den 10 juli 2008 från Ohlssons i Landsrona AB i länsrättens mål 1280-08.

Länsrätten har i beslut den 30 juni 2008 förordnat att upphandlingen inte får avslutas innan rätten förordnar annat i målet.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 12 kap. 1 § LOU ska en upphandlande myndighet anta antingen det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten eller det anbud som innehåller det lägsta priset. Vid bedömningen av vilket anbud som är det mest ekonomiskt fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i annonsen om upphandlingen eller i förfrågningsunderlaget ange vilken grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

Enligt 16 kap. 1 § LOU får en leverantör, som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 §, i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt den paragrafen. – Enligt 16 kap. 2 § LOU ska rätten, om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Regeringsrätten har i RÅ 2002 ref. 50, såvitt nu är av intresse, sagt bl.a. följande om förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller. ”Lagen om offentlig upphandling, som bygger på EG-direktiv, ger inte närmare besked om hur ett förfrågningsunderlag skall vara utformat eller hur en utvärderingsmodell skall vara konstruerad utöver vad som kan sägas komma till uttryck i de allmänt hållna bestämmelserna i 1 kap. 4 och 22 §§. I det uppställda kravet på affärsmässighet får anses ligga att ett förfrågningsunderlag skall vara så klart och tydligt utformat att en leverantör på grundval av detta kan avgöra vad den upphandlande enheten tillmäter betydelse vid upphandlingen och att en utvärderingsmodell skall vara så utformad att den är ägnad att leda till ett rättvisande resultat, dvs. att det anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt antas. Detta följer också av gemenskapsrättens krav på likabehandling, förutsebarhet och transparens.” – ”De skiftande förhållanden som förekommer i det ekonomiska livet gör att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när.”

Länsrätten gör följande bedömning.

Utvärderingskriterier

I anbudsförfrågan den 19 mars 2008 anger kommunen att utvärderingen av anbuderna sker utifrån redovisningar och anbudspris (avsnitt 4.3.). Anbuderna utvärderas enligt följande.

Pris	60%
Organisation, personal och referenser	30 %
Kvalitet, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet	10 %

Pris: Total anbudssumma enligt å prislista

Övriga utvärderingskriterier

Kommunen kommer att bedöma kriterierna utifrån en poängskala 1-4 poäng enligt skalan 1-2-3-4. Den som uppfyller kraven bäst får högsta poäng, d.v.s.4.

A1-A8 Organisation, personal och referenser

4 poäng

Anbudet visar att den lokala organisationen kommer att vara utmärkt. Expedition och uppställningsplats för fordon kommer att finnas i kommunen, verksamheten kommer att bedrivas med tillräckligt antal kompetent personal och fordon för alla olika uppdrag, samt med ersättare och reservfordon vid eventuella bortfall. Arbetsledande personal kommer att finnas inom 40 km från Laholm och ges tillräcklig tid för att arbeta med detta uppdrag. Stödfunktioner finns centralt för behov utöver den dagliga driften. Referenserna visar tydligt att arbetet i andra entreprenader är utmärkt. Alla efterfrågade referenser med utmärkta utlåtanden.

3 poäng

Anbudet visar att den lokala organisationen kommer att vara bra. Lokal expedition och uppställningsplats för fordon redovisas, verksamheten kommer att bedrivas med tillräckligt antal kompetent personal och fordon för alla olika uppdrag. Arbetsledare kommer att finnas för uppdraget. Vissa stödfunktioner finns centralt för behov utöver den dagliga driften. Referenserna visar tydligt att arbetet i andra entreprenader är bra. Alla efterfrågade referenser med bra utlåtanden.

2 poäng

Anbudet visar att den lokala organisationen kommer att vara acceptabel. Anbudet visar inte att extra resurser och stöd kommer att finnas. Referenserna visar att arbetet i andra entreprenader är acceptabelt. Efterfrågade referenser med acceptabla utlåtanden.

1 poäng

Den lokala organisationen är mindre bra. Anbudet visar inte att uppdraget kommer att bedrivas med tillräckliga resurser eller stödfunktioner. Referenserna visar att arbetet i andra entreprenader är mindre bra. Efterfrågade referenser med utlåtanden som kan påverka uppdraget negativt.

B1-B5 Kvalitet, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet

4 poäng

Anbudet visar tydligt att arbetet med kvalitet, miljö, arbetsmiljö och trafiksäkerhet är utmärkt. Alla efterfrågade beskrivningar med utmärkta exempel bifogas anbudet. De åtgärder som företaget avser att vidta för att kvalitén ska bli så hög som möjligt och miljöbelastningen ska bli så låg som möjligt är utmärkta. Hur kraven i främst punkt 5.7 i förfrågningsunderlaget ska uppfyllas framgår tydligt.

3 poäng

Anbudet visar tydligt att arbetet med kvalitet m.m. är bra. Vissa exempel bifogas anbudet.

2 poäng

Anbudet visar att arbetet med kvalitet m.m. är acceptabelt. Tydliga exempel saknas.

1 poäng

Arbetet med kvalitet m.m. är mindre bra och kan påverka uppdraget negativt.

Länsrätten noterar att i punkt 2.4. Kompletterande upplysningar i förfrågningsunderlaget sagt att ”Anbudsgivare ska snarast meddela beställaren om det finns felaktigheter eller oklarheter i förfrågningsunderlaget. Begäran om ytterligare information ska skriftligen, helst med e-post, skickas till beställarens kontaktperson under anbudstiden, se punkt 1.2. Svar på frågor och eventuella kompletteringar gjorda av beställaren kommer att skickas med e-post till alla av den upphandlande enheten kända anbudsgivare. Ytterligare information kommer att lämnas senast sex dagar före anbudstidens utgång, om så har begärts i rimlig tid. Anbudsgivare kan endast åberopa kompletterande upplysningar som skriftligen har lämnats av beställaren.” Kommunen har meddelat att inga kompletteringar har skett.

Även om förfrågningsunderlaget i denna del inte kan bedömas optimalt utformat finner länsrätten att anbudsgivare av det kunnat avgöra vad kommunen avsett att fästa betydelse på. Principer för att nå ett rättvisande resultat enligt LOU och EG-rätten kan därför inte bedömas ha trätts för när.

Poängsättning

Av anbudsutvärderingen framgår att LBC som medelvärde för organisation, personal m.m, A1 – A8, erhållit betyget 3,25 och för kvalitet, miljö m.m., B1 – B5, erhållit betyget 2,6. Kommunen har i målet redovisat på vilka grunder man åsatt delpoäng för varje område. Vad LBC:s sagt och vad som kommer fram i deras anbud visar inte att kommunen gjort någon poängbedömning som kan bedömas stå i strid med förfrågningsunderlaget, likabehandlingsprincipen eller någon annan av de EG-rättsliga principerna för offentlig upphandling.

Sedan viktningen gjorts för ovannämnda poster och för pris, i enlighet med vad som angetts i förfrågningsunderlaget, blev totalpoängen för LBC 3,64. Totalpoängen för Sita uppgick till 3,74 och de övriga anbuden erhöll lägre totalpoäng än LBC. Kommunen har således använt sig av medeltalsberäkning vad gäller åsatta poäng för varje delpost. Vad LBC anfört om poängsättning med heltal och att kommunen givit LBC 1 poäng för organisation m.m. har saknat betydelse i kommunens utvärdering. Möjligen kan sägas att det i förfrågningsunderlaget varit en oklar beskrivning av användning av hela poäng, men då denna oklarhet inte inneburit den valda utvärderingsmodellen var utformad på sätt att den skulle leda till ett orättvist resultat föranleder denna omständighet ingen annan bedömning.

Med det sagda finner länsrätten inte visat att poängsättning eller poängberäkning gjorts på felaktigt sätt och det föreligger därför inte skäl att bifalla LBC:s yrkande om rättelse på den grunden.

Frånvaron av redovisade och utförliga skäl avseende de olika ställningstaganden som gjorts i utvärderingen.

Av 9 kap. 9 och 10 §§ LOU framgår att en upphandlande myndighet är skyldig att skriftligen underrätta om beslut att tilldela ett kontrakt och skälen för det beslutet och att myndigheten på begäran av en anbudsgivare som lämnat ett godtagbart anbud ska, senast inom 15 dagar från det att skriftlig begäran inkommit, lämna upplysningar om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet.

Av det ovan sagda framgår att det saknas skyldighet att i underrättelse om tilldelningsbeslutet lämna närmare upplysningar om gjorda bedömningar i utvärderingen vad avser ej antagna anbud. Vad LBC sagt om att tilldelningsbeslutet saknar redovisning av gjorda ställningstagande kan därför inte bedömas stå i strid mot LOU.

Sammantaget finner länsrätten att det som LBC sagt och åberopat inte utgör tillräckliga skäl för ett förordnade om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

DOMSLUT

Länsrätten avslår LBC-Ängstorp AB:s ansökan om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

Länsrätten upphäver sitt beslut den 30 juni 2008 att upphandlingen inte får avslutas innan rätten förordnar annat i målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1)

Silja Klint

/MF